

KYSTVERKET

Kystverkets veileder for utarbeidelse av sårbarhetsvurderinger (PSA) for havn

Januar 2018

Innholdsfortegnelse

Formål	2
Forutsetninger	2
Roller og ansvar	3
Havnesikringsmyndighet og sikringsleder	3
Godkjent sikringsvirksomhet (RSO)	3
Kystverket	3
Definisjoner	4
Sentrale begrep og avgrensninger	5
Havn	5
Verdier i havna	7
Strategiske verdier	7
Metode	8
Sårbarhetsvurdering (PSA)	8
Regelverkets krav til innhold i en sårbarhetsvurdering (PSA)	8
Planlegging og organisering	9
Kildebruk	9
Trinn 1: Kartlegging	10
Trinn 2: Verdivurdering	12
Trinn 3: Sikringsmål	14
Trinn 4: Trusselvurdering	15
Trinn 5: Konsekvens- og sårbarhetsvurdering	16
Trinn 6: Risikovurdering	17
Trinn 7: Grenser	19

Formål

Denne veilederen for sårbarhetsvurderinger (PSA) for havn er utarbeidet i samsvar med forskrift om sikring av havn av 29. mai 2013 nr. 529 og Direktiv 2005/65/EC. Veilederen bygger på den metoden som framgår av NS 5832:2014 – Samfunnssikkerhet – Beskyttelse mot tilsiktede uønskede handlinger – Krav til sikringsrisikoanalyse. En godkjent sårbarhetsvurdering (Port Security Assessment - PSA) vil derfor kunne inngå som en del av havnas øvrige system for sikringsrisikostyring etter denne standarden.

Veilederen er ment å være en støtte for godkjente sikringsvirksomheter (*Recognized Security Organizations - RSO*) i arbeidet med å utføre sårbarhetsvurderinger (PSA) i henhold til regelverket.

Formålet med regelverket er å beskytte mennesker, eiendeler og infrastruktur i havner mot tilsiktede uønskede handlinger¹, samt styrke sikringen i de områder av havna som ikke er omfattet av forskrift om sikring av havneanlegg av 29. mai 2013 nr. 538. Regelverket skal videre underbygge de sikringstiltak som er iverksatt i medhold av den nevnte forskrift.

Direktivet stiller krav til at det utarbeides en sårbarhetsvurdering (PSA) for hver havn hvor det ligger ett eller flere havneanlegg som er omfattet av en godkjent sikringsplan (Port Facility Security Plan - PFSP) i henhold til forskrift om sikring av havneanlegg. Sårbarhetsvurderingen (PSA) er en grunnleggende del av havnas helhetlige sikringsrisikostyring og danner videre grunnlag for en eventuell sikringsplan (Port Security Plan - PSP).

Forutsetninger

Veilederen har som mål å dekke alle krav til en PSA slik de fremgår i vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner. Kravene fra vedlegg 1 er plassert inn under de 7 trinnene som utgjør sårbarhetsvurderingen (PSA). Det kan være aktuelt å flytte kravene fra vedlegg 1 til andre trinn så lenge de blir ivaretatt på en hensiktsmessig måte. Kystverket har valgt å forholde seg til originalversjonen (Annex 1, Port Security Assessment, i Directive 2005/65/EC). I enkelte tilfeller er det derfor gjort endringer på ordlyden i forhold til den norske oversettelsen av Annex 1 slik den fremkommer av vedlegg 1, krav til sårbarhetsvurdering av havner, i forskrift om sikring av havner.

¹ Punkt (2) i fortalet til Direktiv 2005/65

Roller og ansvar

Havnesikringsmyndighet og sikringsleder

Det er **havnesikringsmyndigheten** som er ansvarlig for at oppgaver og forpliktelser etter forskrift om sikring av havner overholdes, jfr. § 7. Der det er én eier eller operatør av havna, er denne havnesikringsmyndighet. I de havner det er flere eiere eller operatører, utpeker Kystverket en havnesikringsmyndighet for havna. Det er dermed havnesikringsmyndighetens ansvar at en sårbarhetsvurdering (PSA) blir utført og at denne oversendes til Kystverket for godkjenning.

Havnesikringsmyndigheten skal peke ut en **sikringsleder** (PSO – Port Security Officer) for hver havn. Havnas sikringsleder skal fungere som kontaktpunkt i spørsmål om havnesikring. Havnesikringsmyndigheten kan la havnas sikringsleder ivareta oppgaver som tilligger havnesikringsmyndigheten.

Havnesikringsmyndigheten er ansvarlig for at tiltak som fremkommer av sårbarhetsvurderingen (PSA) reflekteres i sikringsplanen (PSP) og implementeres i havna. Havnesikringsmyndigheten er også ansvarlig for at sårbarhetsvurderingen (PSA) gjennomgås og oppdateres i de tilfeller det er endringer i grunnlaget for denne. Sårbarhetsvurderingens (PSA) gyldighet er maksimalt 5 år og havnesikringsmyndigheten er ansvarlig for at havna til enhver tid har en godkjent sårbarhetsvurdering (PSA).

System for beskyttelse av innhold i sårbarhetsvurderingen (PSA) skal være i samsvar med forskrift om sikring av havner § 11. Det må vurderes hvilken gradering den skal beskyttes i henhold til, hvem som skal ha adgang og krav til personell med adgang.

Godkjent sikringsvirksomhet (RSO)

RSO er godkjent av Kystverket til å utføre sårbarhetsvurderinger (PSA). RSO er også ansvarlig for å sikre at riktig kompetanse hentes inn i deler av, eller under hele analyseprosessen. En godkjent sikringsvirksomhet som har gjennomført eller gjennomgått en sårbarhetsvurdering (PSA) for havn, kan ikke utarbeide eller gjennomgå sikringsplanen (PSP) for den samme havna, jf. forskriftens § 4.2.

Kystverket

Kystverkets regionkontorer behandler søknad om godkjenning av sårbarhetsvurdering (PSA). Sårbarhetsvurderingen må godkjennes av Kystverket.

Definisjoner

Definisjoner er viktige for å danne et felles begrepsapparat ved utførelse av sårbarhetsvurderinger (PSA). Definisjonene under er sentrale begrep som brukes i denne veilederen. Listen er ikke uttømmende og ytterligere definisjoner kan leses i NS:5830-serien og havnesikringsregelverket.

Begrep	Definisjon	Referanse*
Entitet	Fysisk objekt, individ, organisasjon, stat, gruppering, virksomhet eller annen enhet som passer inn i sammenhengen. <i>Merknad: I denne sammenheng forstås entitet som havn.</i>	1
Havn	Et bestemt land- og sjøområde med grenser fastsatt på bakgrunn av en sårbarhetsvurdering, og som inneholder anlegg og utstyr som benyttes til å betjene kommersiell sjøtransport. Med havnas grenser menes her grensene for det sikringsrelevante havneområdet. <i>Merknad: Kommersiell sjøtransport omfatter både nasjonal og internasjonal trafikk.</i>	2
Kommersiell sjøtransport	Sjøveis befordring av gods og personer mot vederlag. <i>Merknad: Kystverket legger til grunn at blant annet fortøyningsplasser for fritidsflåten og mottak av råstoff fra fiskefartøy faller utenfor definisjonen.</i>	3
Sårbarhetsvurdering (PSA)	En prosess for å identifisere og vurdere sårbarhet for verdier og infrastruktur som er viktig å beskytte, for deretter å fastsette de riktige sikringstiltak. <i>Merknad: Begrepet sårbarhetsvurdering (PSA) skal forstås på samme måte som sikringsrisikoanalyse i NS 5832:2014.</i>	2

* Referanser brukt i definisjonsoversikten:

1. NS 8532:2014 Samfunnssikkerhet – Beskyttelse mot tilsiktede uønskede handlinger – Krav til sikringsrisikoanalyse
2. FOR-2013-05-29-539 Forskrift om sikring av havner
3. Kystverkets egen definisjon

Sentrale begrep og avgrensninger

Havn

Utgangspunktet er at alle havner hvor det ligger minst et havneanlegg godkjent i henhold til forordning (EF) 725/2004 (ISPS) omfattes av direktiv 2005/65/EC om sikring av havn.

Neste forutsetning er at havna, ut over det som er sikret gjennom ISPS, skal inneholde anlegg og utstyr som benyttes til å betjene kommersiell sjøtransport – både nasjonalt og/eller internasjonalt. Dersom det ikke finnes anlegg og utstyr ut over det som er sikret gjennom ISPS er det ikke en havn i direktivets forstand, og forskrift om sikring av havner § 2 (3) gjelder.

Kystverket har gjennom mal og veiledning for sårbarhetsvurdering av havneanlegg lagt opp til at vurderingen av om havna er tilstrekkelig sikret gjennom ISPS gjøres under kartleggingen av havneanlegget og omkringliggende arealer. Dersom det er mulig bør all sikring i en havn som kun har ett ISPS-anlegg sikres innenfor havneanleggets PFSP.

Dersom det finnes anlegg og utstyr som benyttes til å betjene kommersiell sjøtransport ut over det som er sikret gjennom ISPS-regelverket skal det gjennomføres en PSA. En PSA vil ha to hovedfokus, å vurdere nasjonale havneanlegg/kaier som ikke er sikret gjennom ISPS-regelverket, samt vurdere verdier og infrastruktur som er felles for havna.

Det forutsettes her at dersom verdier og infrastruktur som identifiseres i PSA kun benyttes av ett ISPS-anlegg, faller sikring av disse inn under PFSA for dette havneanlegget.

Fokus i PSA skal ikke være å vurdere eksisterende sikringstiltak i allerede sikrede anlegg, men å kartlegge risiko i områder som ikke allerede er sikret. Dette gjelder både sjø- og landområder. Se for øvrig modell for havn som vist på neste side. Modellen illustrerer Kystverkets forståelse av havn med tilhørende verdier og infrastruktur, samt andre forhold som kan ha innvirkning på risikoen i havna.

Direktiv 2005/65 stiller ikke funksjonskrav til sikring på samme måte som forordning (EF) 725/2004. Det betyr at ikke alle identifiserte og prioriterte verdier og infrastruktur nødvendigvis skal sikres på alle nivå. En står dermed friere i valg av strategi for håndtering av risiko. Det er viktig at eier av risikoen også er eier av strategien.

Modell for havn				
Havneanlegg som inngår i havna	ISPS-havneanlegg		Andre kommersielle havneanlegg	
	Havneanlegg 1	Havneanlegg 2	Havneanlegg 1	Eks: Ikke-ISPS havneanlegg som betjener kommersiell trafikk inkludert ferger, hurtigbåter, hurtigruten, turistbåter.
Havneanlegg 2	Havneanlegg ...	Havneanlegg 2		
Havneanlegg ...		Havneanlegg..		
Verdier og infrastruktur (Kan inkludere, men er ikke begrenset til)	Landområde		Sjøområde	
	Transport		- Farled	
	- Vei, broer, tunneler, parkering		- Innseiling	
	- Jernbane		- Ankringsområder	
	- Molo		- Venteområder	
	Kraft			
	- Strømforsyningsanlegg			
- Gassforsyningsanlegg				
Kommunikasjonssystemer				
- Radio, tele, internett				
- Nødnett				
Anlegg/Objekt				
- Tankanlegg				
- Lagringsområder gods				
- Laste- og losseutstyr				
- Rørgater				
Personell og system				
- Nøkkelpersonell og sentrale system				
Tjenester		- VTS/trafikkstyring		
- Bunkring		- Taubåttjenester		
- Avfallshåndtering		- Isbrytertjeneste		
- Laste/losse		- Lostjeneste		
- Fortøyning				
Andre forhold (Kan inkludere, men er ikke begrenset til)	Ikke-havnerelaterte forhold (som kan påvirke risiko) i havna			
	- Offentlige åpne områder		- Industri(områder),	
- Signalbygg		- kontorfasiliteter,		
- Boligområder		- Restauranter og puber,		
- Småbåthavner		- Hotell, annen overnatting		
- Fritidsbåttrafikk		- Butikker		
		- Byområder		

Verdier i havna

Med verdier skal en i denne analysen forstå ressurser, som hvis de blir utsatt for uønsket påvirkning, vil medføre en negativ konsekvens for havna eller personer som befinner seg i havna. Verdiene som inngår i analysen, kan deles inn i ulike nivå.

Verdinivå	Beskrivelse	Eksempel
Strategiske verdier	Angir regelverkets (og evt. virksomhetens) visjon, formål og hovedmål. Utgjør konsekvensområdene de taktiske og operasjonelle verdiene skal vurderes opp mot.	Liv og helse, operativ evne, miljø, økonomi, omdømme, sensitiv informasjon
Taktiske verdier	Gjenspeiler mellomnivået og angir verdier knyttet til grupper, organisering, systemer, samspill og ledelse.	Personellgrupper, styringssystemer, informasjonssystemer, funksjoners integritet
Operasjonelle verdier	Gjenspeiler det laveste nivået og angir den enkelte bestanddel i et system, kan være både materiell og immateriell.	Vitale deler, nøkkelpersoner, infrastruktur, eiendeler.

Tabell: Verdier på ulike nivå.

Strategiske verdier

Hovedfokuset til sårbarhetsvurderingen (PSA) er å identifisere risikoen for tilsiktede uønskede handlinger mot verdier i havna. Regelverket fastsetter de strategiske verdiene i analysen. Disse utgjør konsekvensområdene som de taktiske og operasjonelle verdiene skal vurderes opp mot. Av fortalen til direktivet fremkommer det at mennesker, infrastruktur og utstyr i havna skal beskyttes mot tilsiktede uønskede handlinger. Dette utgjør de strategiske verdiene som PSA skal ivareta.

Liv og helse

Liv og helse skal prioriteres foran andre verdier ved en eventuell motstrid (Direktiv 2005/65/EC, Annex 1, pkt. 8). Liv og helse er først og fremst knyttet til alle personer som befinner seg i havna; som passasjerer, havnearbeidere, besetning på skip, besøkende og andre.

Operativ evne

Med operativ evne menes havnas evne til å utføre operasjoner ved bortfall av identifiserte taktiske og operasjonelle verdier. Operativ evne er også et uttrykk for hvor raskt en operasjon kan gjenoppnå ny stabil normalfunksjon etter en sikringshendelse.

Metode

Sårbarhetsvurdering (PSA)

Grunnlaget for oppbygging av veilederen er hentet fra standarden NS 5832:2014 og forskrift om sikring av havner. Forskriftens krav til innhold i sårbarhetsvurdering (PSA) er hentet fra Direktiv 2005/65. Utgangspunktet for veilederen er at den skal bygge på metodikken beskrevet i NS 5832:2014, der det er mulig, samtidig som krav i regelverket ivaretas. For gjennomføringen av PSA, vises det til Kystverkets mal og veileder for utarbeidelse av sårbarhetsvurderinger (PFSA) for havneanlegg. I veileder for PSA beskrives forhold som er spesifikke for havn.

Sårbarhetsvurdering (PSA) som begrep er benyttet i forskrift om sikring av havner for begrepet «*Port Security Assessment*». Dette begrepet har vært benyttet siden regelverket ble innført i 2007 og brukes derfor også i denne veilederen. Sårbarhetsvurdering kan forstås som en sikringsrisikoanalyse som definert i NS 5832:2014.

Direktiv 2005/65/EC beskriver i liten grad hvilken metodisk tilnærming som skal benyttes i gjennomføringen av sårbarhetsvurderingen, utover de innholdskravene som fremkommer i Annex 1. Kystverket har valgt å legge til grunn metodikken som beskrives i NS 5832:2014 for gjennomføring av sikringsrisikoanalyse. Det er sentralt at usikkerhet knyttet til datagrunnlag og vurderinger fremkommer i analysen, særlig med hensyn på trinn 4, 5 og 6.

Regelverkets krav til innhold i en sårbarhetsvurdering (PSA)

Forskrift om sikring av havner § 8 med veileder sier noe om hvilke krav som stilles til innhold i en sårbarhetsvurdering (PSA).

Del 1 av Annex 1 til Direktiv 2005/65 setter følgende krav til hva en sårbarhetsvurdering (PSA) minst skal inneholde:

- A. identifisering og vurdering av viktige eiendeler og infrastruktur som det er viktig å beskytte;
- B. identifisering av mulige trusler mot eiendelene og infrastrukturen og sannsynligheten for at de skal oppstå, med det formål å fastsette og prioritere sikkerhetstiltakene;
- C. identifisering, utvelging og prioritering av mottiltak og endringer av framgangsmåter, og hvor effektive disse er for å redusere sårbarheten, og
- D. identifisering av svakheter, herunder menneskelige faktorer, i infrastrukturen, politikken og framgangsmåtene.

For dette formål skal vurderingen minst ta hensyn til de 21 punktene som fremgår av del 2 av Annex 1 i Direktiv 2005/65.

Kravene i regelverket er forenlige med standardmetoden NS 5832:2014 og gjenspeiles i de syv trinnene i veileder for sårbarhetsvurdering (PSA) slik som illustrert i figuren under. Avslutningsvis i analysen skal det fremgå hvor i analysen de 21 punktene fra vedlegg 2 er inkludert.

Figur: Illustrasjon over de syv trinnene i veileder for sårbarhetsvurdering (PSA).

Planlegging og organisering

Utarbeidelsen av sårbarhetsvurderingen (PSA) skal gjennomføres av RSO i tett samarbeid med havna. RSO vil inneha rollen som prosjektleder og skal sikre at nødvendig kompetanse innhentes enten under hele- eller deler av analyseprosessen. Vedlegg 4 til Direktiv 2005/65 setter kompetansekrav for RSO.

Det må nedsettes en arbeidsgruppe der den faglige kompetansen er dekket. Nøkkelpersoner fra havna samt RSO inngår som en fast del av arbeidsgruppen. Hvem som har inngått i arbeidet med analysen må fremkomme i sårbarhetsvurderingen (PSA). Det skal kunne fremlegges dokumentasjon på alle befaringer og sentrale møter etc. ved forespørsel.

Kildebruk

Det skal henvises til alle relevante kilder, både skriftlige og muntlige, som brukes i arbeidet med å utarbeide denne analysen. Eksempler på kilder kan være:

- aktuell faglitteratur
- eksisterende PFSA, PFSP, PSA og PSP
- andre analyser og rapporter med betydning for sikring av havneanlegget
- kart/plan over området
- relevante prosedyrer
- tidligere rapporter etter sikringshendelser
- intervjuer med operatører/brukere av havneanlegget, personer med sikringsansvar
- bransjeorganisasjoner, politi/ andre relevante myndigheter
- internasjonale og nasjonale databaser
- media

Trinn 1: Kartlegging

Formålet med kartleggingen er å identifisere verdier og infrastruktur som kan benyttes til å betjene kommersiell sjøtransport i analyseområdet (taktiske og operasjonelle verdier).

Kartleggingen skal ha fokus på verdier og infrastruktur som ikke allerede er omfattet av en sikringsplan i henhold til forskrift om sikring av havneanlegg.

Innledningsvis i sårbarhetsvurderingen (PSA) skal analyseområdet identifiseres. Analyseområdet vil være et område der det ligger ett eller flere havneanlegg som er omfattet av en sikringsplan i henhold til forskrift om sikring av havneanlegg, samt nærliggende land- og sjøområder. Alle verdier og infrastruktur som kan benyttes til å betjene kommersielle maritime operasjoner, og som ikke allerede er omfattet av en PFSA, skal også kartlegges. Se modell for havn.

Ved identifisering av analyseområdet trenger en ikke arbeide seg «ovenfra og ned» der en tar utgangspunkt i all havnerelatert aktivitet for et større land- og sjøområde (typisk kommune). Identifiseringen starter gjerne med et «nedenfra og opp» perspektiv der en tar utgangspunkt i ett eller flere godkjente havneanlegg og arbeider seg utover. Kartleggingen danner grunnlaget for en vurdering og prioritering av verdier som er viktig å beskytte.

En god kartlegging danner grunnlaget for kvaliteten i den videre analysen. Avhengig av analyseområdets kompleksitet vil det kunne være nødvendig å hente inn ekstern kompetanse for å sikre at alle forhold som er relevante i kartleggingen belyses tilstrekkelig. Ved innhenting av informasjon vil det være nødvendig med befaring i hele analyseområdet, møter med aktører i analyseområdet, intervju av nøkkelpersoner, gjennomgang av bedriftsinterne analyser og rapporter med betydning for sikring av havna. En skal også kartlegge og vurdere andre forhold som kan påvirke sikkerheten.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

A. Identifisering og vurdering av viktige eiendeler og infrastruktur som det er viktig å beskytte;

1. Identifiser alle områder som er relevante for havnesikringen, herunder også havnas grenser. Dette gjelder også havneanlegg som allerede omfattes av forordning (EF) 725/2004, idet det tas utgangspunkt i risikoanalysen her;

Identifiserte operasjoner og verdier skisseres i kart over analyseområdet.

6. Fastslå de særlige kjennetegnene for de enkelte delområdene, f.eks. plassering, adgang, strømforsyning, kommunikasjonssystem, eierforhold, brukere og andre elementer som vurderes som relevante for sikringen;

Operasjoner, verdier og infrastruktur kan være felles for flere havneanlegg og aktører i havna, sammenhengen mellom disse beskrives. Her kan tabellen under brukes. Operasjoner, verdier og infrastrukturer er kun felles i den utstrekning funksjonen den fyller ikke er spesifikt for et allerede sikret havneanlegg.

11. Identifiser alle organisasjonsmessige forhold som er relevante for havnas generelle sikring, herunder inndelingen av alle sikringsmyndigheter samt gjeldende regler og prosedyrer;

18. Der det er hensiktsmessig, rette særlig oppmerksomhet mot forholdet til andre sikringsplaner (f.eks. sikringsplaner for havneanlegg) og andre eksisterende sikringstiltak. Det skal også rettes oppmerksomhet mot forholdet til andre beredskapsplaner (f.eks. beredskapsplaner for oljeforurensning, havneberedskapsplaner, medisinske beredskapsplaner, beredskapsplaner ved atomulykker osv.).

Med grad av sammenheng menes i hvilken grad verdien eller infrastrukturen er felles for flere havneanlegg. Verdier og infrastruktur som er felles for flere havneanlegg kan være viktig å beskytte.

Grad av sammenheng må ivaretas i verdivurderingen i trinn 2.

Verdier og infrastruktur	Havne anlegg 1 (ISPS)	Havne anlegg 2 (ISPS)	Havne anlegg 3 (ISPS)	Havne anlegg 4 (ikke-ISPS)	Havne anlegg...	Totalvurdering med begrunnelse
<i>Verdi 1</i>						
<i>Verdi 2</i>						
<i>Verdi 3</i>						
<i>Eksempel: Adkomstvei</i>	X			X		Adkomstveien benyttes av flere anlegg og er eneste mulighet for å nå anleggene med kjøretøy.

Tabell for kartlegging av felles verdier og infrastruktur.

Grad av sammenheng	Angivelse
Ingen <i>Kun et havneanlegg benytter verdi eller infrastruktur</i>	
Noe <i>Flere havneanlegg benytter verdi eller infrastruktur</i>	
Stor <i>Mange havneanlegg benytter verdi eller infrastruktur</i>	

Normativ beskrivelse av grad av sammenheng.

Trinn 2: Verdivurdering

Formålet med dette trinnet er å gjøre en vurdering av de operative og taktiske verdier i havna med utgangspunkt i de strategiske verdiene liv og helse og operativ evne.

Av fortalen til direktivet fremkommer det at mennesker, infrastruktur og utstyr i havna skal beskyttes mot tilsiktede uønskede handlinger. Dette utgjør de strategiske verdiene som PSA skal ivareta. Konsekvens brukes her som et mål på verdienes betydning uten å ta hensyn til konkrete trusselscenario.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

A. Identifisering og vurdering av viktige eiendeler og infrastruktur som det er viktig å beskytte.

Verdier	Liv og helse	Operativ- evne	Samlet konsekvens	Begrunnelse
Verdiene hentes fra trinn 1.	Ubetydelig Lav Moderat Høy Svært høy	Ubetydelig Lav Moderat Høy Svært høy	Ubetydelig Lav Moderat Høy Svært høy	Begrunnelse for valg av konsekvensnivå
Eksempel: Adkomstvei	Lav	Høy	Moderat	Det oppholder seg få mennesker på adkomstveien og medfører derfor en <i>lav</i> score på liv og helse. Adkomstveien er eneste måte for å nå havneanlegg 1 og 4, og medfører derfor en <i>høy</i> score på operativ evne. Samlet konsekvens vurderes til moderat.

Tabell: Verdivurdering.

	Ubetydelig	Lav	Moderat	Høy	Svært høy
Operativ evne	Operasjonen kan gjennomføres som normalt	Operasjonen kan gjennomføres men med noe forsinkelse. Normal drift innen en uke.	Operasjonen kan gjennomføres men med betydelig forsinkelse. Normal drift innen en måned.	Operasjonen kan gjennomføres men med svært store forsinkelser. Normalt drift innen seks måneder.	Operasjonen kan ikke gjennomføres. Det tar mer enn seks måneder for å oppnå normal drift.
Liv og helse	Ingen skader	Mindre skader på få personer	Alvorlige skader	Alvorlige skader/noen døde	Store skader, mange døde

Tabell: Konsekvensmatrise.

Trinn 3: Sikringsmål

Formål med å fastsette sikringsmål er å beskrive havnas ambisjonsnivå for sikring. Sikringsmål er viktig i forhold til dimensjonering av sikringstiltak. Sikringsmål beskrives i NS 5832:2014 som "mål for hva som er ønsket eller akseptabel tilstand for en entitets verdier under eller etter en uønsket hendelse".

Sikringsmål må ses i sammenheng med hva som skal beskyttes og skal derfor ha fokus på liv og helse samt sikring av havnas taktiske og operasjonelle verdier. Sikringsmålene fastsettes i samråd med havnesikringsmyndighetene.

Dersom sikringsmålene knyttes til avvikling av nasjonal trafikk kan det være naturlig å se hen til sikringsmål fra PFSA. For øvrig vises det til Annex II, Port Security Plan, i direktiv 2005/65/EC.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

15. Fastslå særlige krav til håndtering av velkjente sikringsutfordringer, herunder mistenkelig last, bagasje, bunkers, forsyninger eller personer, ukjente pakker og kjente farer (f.eks. bomber). Disse kravene skal analysere hvilke forhold som er ønskelige for å nøytralisere risikoen på stedet eller etter transport til et sikkert område;

19. Fastslå kommunikasjonskravene for gjennomføring av tiltakene og prosedyrene;

20. Rette særlig oppmerksomhet mot tiltak for å beskytte fortrolige opplysninger knyttet til sikring mot å bli offentliggjort;

21. Fastslå behovene for innsyn hos alle som er direkte berørt, samt hos offentligheten, dersom det er relevant.

Trinn 4: Trusselvurdering

Formålet med trusselvurderingen er på bakgrunn av en indikatoranalyse, å beskrive gjeldende trusselbilde for havna.

Ved identifisering av trusselaktører må en ta hensyn til særlige kjennetegn ved havna. Viser for øvrig til mal og veileder for utarbeidelse av PFSA.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

B. Identifisering av mulige trusler mot eiendelene og infrastrukturen og muligheten for at de skal oppstå, med det formål å fastsette og prioritere sikringstiltakene.

Trinn 5: Konsekvens- og sårbarhetsvurdering

Formålet med dette trinnet er å vurdere konsekvens og sårbarhet for havnas identifiserte verdier. Dette skal gjøres gjennom å utforme ulike trusselscenario som skal si noe om hvilket utfall en tilsiktet uønsket handling vil få for hele eller deler av havna, med spesielt fokus på liv og helse.

Ved vurderingen i dette trinnet må en ta hensyn til særlige kjennetegn ved havna. Viser for øvrig til mal og veileder for utarbeidelse av PFSA.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

- 4. Identifisering av svakheter, herunder menneskelige faktorer, i infrastrukturen, policy og prosedyrene;*
- 2. Identifiser sikringsutfordringer som oppstår i kontaktflaten mellom havneanleggets sikringstiltak og andre havnesikringstiltak;*
- 7. Fastslå mulige trusselscenarioer for havna. Hele havna eller bestemte deler av havnas infrastruktur, last, bagasje, personer eller transportutstyr i havna kan være et direkte mål for en påvist trussel;*
- 8. Fastslå de særlige konsekvensene av et trusselscenario. Konsekvensene kan påvirke ett eller flere delområder. Både direkte og indirekte konsekvenser skal identifiseres. Særlig oppmerksomhet skal rettes mot risikoen for personskader;*
- 9. Identifiser muligheten for ringvirkninger av et trusselscenario;*
- 10. Identifiser sårbare områder i hvert delområde;*
- 12. Identifiser sårbare områder i havnas samlede sikring som er knyttet til forhold vedrørende organisasjon, lovgivning og prosedyrer;*

Trinn 6: Risikovurdering

Formålet med dette trinnet er å sammenstille resultatene fra trussel-, konsekvens- og sårbarhetsvurderingen i en egen vurdering av ren risiko for hvert trusselscenario. I tillegg skal en vurdere hvordan effekten av eventuelle nye sikringstiltak påvirker risiko for hvert trusselscenario.

Regelverket for sikring av havneanlegg stiller funksjonskrav for sikringen, som igjen legger føringer for valg av strategi for håndtering av risiko. Tilsvarende funksjonskrav har en ikke i regelverket for sikring av havner, og en står derfor friere i valg av strategi for håndtering av risiko.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

C. Identifisering, utvelgning og prioritering av mottiltak og endringer av prosedyrer, og hvor effektive disse er for å redusere sårbarheten, og;

3. Identifiser hvilket havnepersonell som skal gjennomgå bakgrunnskontroll og/eller sikkerhetsklarering på grunn av deres forbindelse til høyrisikoområder;

4. Dersom det er hensiktsmessig, inndele havna etter muligheten for sikringshendelser. Områdene vil bli vurdert ikke bare ut fra deres egen profil som mulige mål, men også etter muligheten for at de blir benyttet som adgangsvei til et tilstøtende område som er det egentlige målet;

5. Fastslå variasjoner i risiko, f.eks. sesongvariasjoner;

13. Identifiser tiltak, prosedyrer og handlinger som tar sikte på å redusere kritiske sårbare områder. Særlig oppmerksomhet skal rettes mot behovet og metodene for adgangskontroll eller begrensninger for hele havna eller for en bestemt del av en havn, herunder identifisering av passasjerer, havnepersonell eller andre arbeidere, besøkende og besetningsmedlemmer, krav til overvåking av områder eller aktiviteter samt kontroll av last og bagasje. Tiltak, prosedyrer og handlinger bør være tilpasset til den identifiserte risikoen, som kan variere fra havneområde til havneområde;

14. Fastslå hvordan tiltak, prosedyrer og handlinger vil bli skjerpet dersom sikringsnivået heves.

15. Fastslå særlige krav til håndtering av kjente sikringsutfordringer, herunder mistenkelig last, bagasje, bunkers, forsyninger eller personer, ukjente pakker og kjente farer (f.eks. bomber). Disse kravene vil være retningsgivende i forhold om det er ønskelig å nøytralisere risikoen på stedet eller overføre denne til et sikkert område;

16. Fastslå tiltak, prosedyrer og handlinger med sikte på å begrense og redusere konsekvenser av tilsiktede uønskede handlinger;

17. Fastslå hvilken oppgavefordeling som gir en hensiktsmessig og korrekt gjennomføring av tiltakene, prosedyrene og handlingene;

18. Der det er hensiktsmessig, rette særlig oppmerksomhet mot forholdet til andre sikringsplaner (f.eks. sikringsplaner for havneanlegg) og andre eksisterende sikringstiltak. Det skal også rettes oppmerksomhet mot forholdet til andre beredskapsplaner (f.eks. beredskapsplaner for oljeforurensning, havneberedskapsplaner, medisinske beredskapsplaner, beredskapsplaner ved atomulykker osv.)

Trinn 7: Grenser

I dette trinnet skal de sikringsmessige grensene for havna samt adgangsbegrensede områder fastsettes.

De sikringsmessige grensene settes på bakgrunn av funn i sårbarhetsvurderingen (PSA) og skal inkludere områder som inneholder verdier og infrastruktur som benyttes til å betjene kommersiell sjøtransport. Med havnas grenser menes her grensene for det sikringsrelevante havneområdet. Dette må fremkomme i kart som viser grense i sjø og på land samt eventuelle adgangsbegrensede områder. Dersom grensene for de adgangsbegrensede områdene endres ved nivåheving må dette også fremkomme i kart.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift om sikring av havner som må ivaretas:

1. Identifiser alle områder som er relevante for havnesikringen, herunder også havnas grenser. Dette gjelder også havneanlegg som allerede omfattes av forordning (EF) nr. 725/2004, idet det tas utgangspunkt i risikoanalysen her;

Avslutningsvis skal det fremgå hvor i analysen de ulike kravene fra vedlegg 1 er ivaretatt. Tabellen på neste side kan brukes til dette formål.

Krav fra vedlegg 1 i forskrift (forkortet)	Kystverkets veileder	Denne PSA
1. Identifiser alle områder som er relevante for havnesikringen, herunder også havnas gren..	Trinn 1 og 6	
2. Identifiser sikringsutfordringer som oppstår i kontaktflaten mellom havneanleggets..	Trinn 5	
3. Identifiser hvilket havnepersonell som skal gjennomgå bakgrunnskontroll..	Trinn 6	
4. Dersom det er hensiktsmessig, inndele havna etter muligheten for sikringshendelser..	Trinn 6	
5. Fastslå variasjoner i risiko, f.eks. sesongvariasjoner;	Trinn 6	
6. Fastslå de særlige kjennetegnene for de enkelte delområdene, f.eks. plassering, adgang..	Trinn 1	
7. Fastslå mulige trusselscenarioer for havna. Hele havna eller bestemte deler av havnas..	Trinn 5	
8. Fastslå de særlige konsekvensene av et trusselscenario. Konsekvensene kan påvirke..	Trinn 5	
9. Identifiser muligheten for ringvirkninger av et trusselscenario..	Trinn 5	
10. Identifiser sårbare områder i hvert delområde..	Trinn 5	
11. Identifiser alle organisasjonsmessige forhold som er relevante for havnas generelle sikring..	Trinn 1	
12. Identifiser sårbare områder i havnas samlede sikring som er knyttet til forhold vedrørende..	Trinn 5	
13. Identifiser tiltak, prosedyrer og handlinger som tar sikte på å redusere kritiske sårbare områder..	Trinn 6	
14. Fastslå hvordan tiltak, prosedyrer og handlinger vil bli skjerpet dersom..	Trinn 6	
15. Fastslå særlige krav til håndtering av velkjente sikringsutfordringer, herunder mistenkelig last..	Trinn 3 og 6	
16. Fastslå tiltak, prosedyrer og handlinger med sikte på å begrense og redusere konsekvenser av	Trinn 6	
17. Fastslå hvilken oppgavefordeling som gir en hensiktsmessig og korrekt gjennomføring..	Trinn 6	
18. Der det er hensiktsmessig, rette særlig oppmerksomhet mot forholdet til andre forhold..	Trinn 1 og 6	
19. Fastslå kommunikasjonskravene for gjennomføring av tiltakene og prosedyrene..	Trinn 3	
20. Rette særlig oppmerksomhet mot tiltak for å beskytte fortrolige opplysninger knyttet til sikring..	Trinn 3	
21. Fastslå behovene for innsyn hos alle som er direkte berørt, samt hos offentligheten, dersom..	Trinn 3	